

VALMIERAS ĶĪMIKIS

VALMIERAS STIKLA ŠKIEDRAS RŪPNICAS IZDEVUMS

Iznāk kopā
1979. gada 25. oktobra

CETURTDIEN,
1989. gada 19. oktobrī

Nr. 41 (512)
Cena 1 kap.

BEZ JUMS MUMS NEPASTĀVĒT

Bez jums mums nepastāvēt, — tas nozīmē bez tiem, kuru domas, informācija, aicinājumi ir runājuši no laikraksta lappusēm. Jā, mēs, redakcijas darbinieki, daudzkārt esam palīdzējuši jūsu domas ietvert vārdos, tomēr īstenie «Ķīmīka» veidotāji esat jūs. Tā mēs uzskatām. Un tāpēc, rezumējot pirmos desmit mūsu darbības gadus, visupriekmā kārtām sakām paldies saviem bijušajiem autoriem, un sakām lielu jo lielu paldies mums uzticīgajiem autoriem. Tos, kuri aizgājuši no laikraksta, gaidām atpakaļ. Tos, kuri grib ko teikt citiem vai vienkārši izteikt sevi, gaidām pie mums. Un tā šobrīd paldies

Astrīdai Aizsilnieci,
Tālivaldim Aizsilniekam,
Helmūtam Amaram,
Elgai Akotīnai,
Zigurdam Abelem,
Ivaram Bermakam,
Tatjanai Blednājai,
Andrim Brutānam,
Jānim Česniekam,
Tālim Dancim,
Nīnai Drebotei,
Gitai Gāterei,
Valijai Grigorjevai,
Harijam Holstam,
Aijai Grasei,

Andrejam Grasim,
Gajīnai Illarionovai,
Intai Indriksonei,
Olgai Ivanovai,
Imantam Jerkinam,
Andim Kaimiņam,
Pēterim Karkovskim,
Vairai Kovalevscai,
Aleksejam Kozīņecam,
Mārai Kelderei,
Rotai Lūsīpai,
Gunai Labrencei,
Anitai Martinsonai,
Viktoram Matvejevam,
Jānim Mezgailim,

Andrejam Migleniekam,
Vilnim Miodlem,
Ārijai Pencei,
Jānim Pētermanim,
Ināram Poļakam,
Aijai Riekstiņai,
Aldim Rudzītim,
Jeļizavetai Semjonovai,
Ivaram Siliņam,
Tamarai Skrīnai,
Andrim Staņevičam,
Renātei Stintmanei,
Mārtiņam Tomsonam,
Sarmai Ūkasai,
Valdim Vanagam,
Maijai Vilkai,
Zaigai Viaterai,
Guntai Vinterei,
Mudītei Virzai,
Vladimiram Višņakovam,
Aldim Zeibotam,
Rutai Zeibotei un visiem tiem nosauktajiem, kuri ir rakstījuši «Valmieras Ķīmīkim».

Redakcija

10

JOPROJĀM ŠEIT

1979. gada 25. oktobra numurā, savā pirmajā izdevumā, publicējām tehniskās kontroles daļas priekšnieces Gunas Labrencei rakstu «Teicamu produkcijas kvalitāti» un šo fotoattēlu. Tā aizsākām rakstu sēriju par rūpnīcas pirmindas strādniekiem un teicamas produkcijas ražotājiem. No attēla redzamajām šķeterētājām gan tikai Klau-dija Grigorjeva (otrā no labās) joprojām strādā rūpnīcā. Bet raksta autore arī šodien ir mūsu korespondente.

HELMŪTA AMARA foto

10

No saknēm

Savās slejās daudz vietas esam atvēlejuši rūpnīcas vēsturei. Jā uzskatām, ka katras lietas stingrā pamatā ir sava pirmsākuma apziņošana. Esam runājuši ar mūsu veterāniem, pirmajiem uzņēmuma ceļa laužējiem, tikušies ar celtniekiem un vienkārši — mūsu darbības sēkmētājiem un labvējiem.

Attēlā: «Valmieras Ķīmīka» korespondents Hermanis Hercbergs (no labās) intervē stikla šķiedras rūpnīcas pirmo direktoru Georgu Lakuču.

ALEKSEJA KOZIŅECA foto

Cilvēks, kurš 10 gadus ir kopā ar «Valmieras Ķīmīki»

Anita Martinsona (attēlā) nu jau ilgus gadus ir 2. ceha 5. maiņas priekšniece. Viņas vadītais ap 80 cilvēku lielais kolektīvs ir visai savdabīgs. Draudzīgs, saliedēts. Nav bijis gadījumu, kad grūtā brīdī cilvēki būtu atteikušies palīdzību cits citam. Kolektīvs ir vadītāja spogulis.

Anita ir ceha darba kolektīva padomes priekšsēdētāja, rūpnīcas darba kolektīva padomes priekšsēdētāja vietniece, viņai pienākumu ir daudz, un tos visus pieminot, nepaliktu vietas aprakstam.

— Māte un tēvs jau no mazām dienām lika saprast, ka pašai ar savu darbu vien viss būs jānopelna. Allaž prātā man ir teiciens: «Vai tu tik ļoti nemilli savu bērnu, ka nemāci viņam darbu?» To šodien varētu pajautāt ne vienam vien no vecākiem. Un vēl lielu lielais paldies pienāks manai bijušajai klases audzinātājai Tamarai Cīnbergai. Par to, ka mūsu klases bijušie audzēkņi ir visi kļuvuši par Cilvēkiem. Viņa iemācīja mums ar dvēseli skatīties. Uzskatu, ka arī ar skolu kopumā man paveicies. Esmu viesturiete.

Manā dzīvoklī bieži atskan telefona zvani, arī nerezē, kad atpūšos pēc nakts maiņām, bet tie mani nekad netraucē. Kā varu dusmoties, ja naktī ap trijiem zvina laimīgs cilvēks, lai pirmajai man uzticētu to, ka viņa ģimene piedzimis meitīti, lai dalītos savā priekā?

— Bieži tu lepi saki, kā 5. maiņas kolektīvs ir labākais pasaulē...

— Jā. Varbūt tā ir laimīga nejaušība, bet varbūt arī paša kolektīva nopelns. Ja maiņas kodolu veido apzinīgi cilvēki, tad citi, iespējams, neapzinoties, veidojas tam līdzīgi. Ar saviem cilvēkiem saprotos lieliski. Cilvēcis stīga mūsu maiņai ir galvenā.

— Atnākot pirmo reizi uz rūpniecību, tu sāki strādāt...

— ... tai pašā 5. maiņā par priekšnieci. Kādreiz pat nevarēju nosapņot, ka šeit strādāšu. Daudzi no toreizējiem — pāri par 30 cilvēku — jau aizvadīti pelnīti atpūta. Tomēr katru es atceros ar cieņu un mīlestību. Cilvēku nav iespējams aizmirst, ja dzīves lielāko un labāko daļu viņš atdevis kolektīvam, darbam. Ielūdzam bijušos strādniekus vēl tagad piedalīties maiņas svinīgos pasākumos, ekskursijās.

— Kas traucē strādāt tā, kā tu vēlētos?

— Daudz un dažādi apstākļi, kas nav atkarīgi ne no rūpnīcas, ne no manis, ne no cilvēkiem. Dažu cilvēku neizdarība. Novecojušas iekārtas, kadru trūkums. Zēl skatīties, ka cilvēki, apstākļu spiesti, strādā pie astoņām elektrokrašm, lai maiņas kolektīvam būtu plāna izpilde. Mēs jau no malas varam par to priecāties: redz, kā spēj, redz, cik labi! Bet tas nemaz nav labi. Tas ir noziegums pret cilvēka veselību.

— Kāds tev bija skolas gadu sapis?

— Kļūt par medicīnas darbinieci. Tas palicis neizsapņots. Pēc vidusskolas divus gadus strādāju slimnīcā par grīdas mazgātāju. Pēc tam bija jāizpelnas gods (!) strādāt par sanitāri. Gribēju mācīties Ļe-

ņingradā. Si pilsēta man ļoti patīka. Gads vēl bija jānostrādā, kad piezvanīja mans bijušais ķīmijas skolotājs Pogulis un teica, ka drīz tiksot uzņemti Latvijas studenti mācībam ķīmijas fakultātē Ļeņingradā. Tā nu aizbraucu uz Rīgu kārtot eksāmenus. Notika brīnumi, un es pēc divu gadu pārtraukuma pierādīju, ka manas zināšanas atbilst eksāmenu jautājumiem. Astoņas metienes no desmit toreiz izkrita. Pēc tam uzzināju, ka Ļeņingradā jau visas vietas ir aizņemtas. Nācās braukt uz Harkovu.

— Kas visspilgtāk palicis atmiņā no studiju gadiem?

— Tie bija skaisti, bet ļoti grūti gadi. Togad Ukrainā izdeva visi labības lauki, un nopirkāt kaut puskuķulīti maizes bija ārkārtīgi grūti. Problēmas bija arī ar piena produkciju. Pēc mācībām ar brīvā laika piepelnījās Harkovas bāreņu namā.

— Kas tevi visvairāk satrauc līdzpilsēņu raksturos?

— Cilvēku dvēseles kroplums, ja to tā var nosaukt, dvēseles neizkoptība. Mani baida cilvēki ar aukstām acīm. Nepatīk, ka daudzi izvirza materiālas intereses pāri garīgajām. Nepatīk tie, kuri dzīves grūtā brīdī nevēlas pasniegt otram palīdzību roku. Arī kolektīvā esmu centusies materiālas intereses pavirzīt tālāk. Varbūt tieši tādēļ mēs vairāk braucam, vairāk darām. Viss, kas notiek, ir virzīts uz to, lai cilvēkiem būtu pilnvērtīga, garīga atpūta, dvēseles bagātināšanās. Bet par visu vairāk neciešu jaukšanos cilvēku personiskajā dzīvē, spriedlēšanu par citu ģimenes lietām.

— Tev ir daudz draugu...

— Droši vien ne visus var nosaukt par draugiem. Tik daudz man viņu nemaz nav. Domāju, ka draugi jāatceras ne tikai grūtā brīdī. Esmu laimīga, ja spēju saviem labajiem cilvēkiem sagādāt kaut nedaudz prieka, atvairīt nestundnu, rūpes. Teiciens, ka dots devējam atdodas — tas ir patiesi. Agri vai vēlu, bet man tas piepildās (šeit nekādā gadījumā es nedomāju materiālo devumu).

— Brīvā laikā tev, protams, ir ļoti maz, bet tad...

— ... es bieži kārtāju dažādus maiņas jautājumus, pielieku roku ceha, rūpnīcas pasākumos. Tas ir vienkārši mans pienākums. Un vēl — tik daudz paliek neizlasīta, nepasakātā! Ja mūsu maiņas cilvēki startē sporta sacensībās — kā varu nebūt klāt? Ja maiņas komandai kā līdzjutēja varu dot kaut minimālo atbalstu — arī tas jau ir daudz. Patīk fotografēt. Ja jūtu, ka par kādu cilvēku kaut ko labu varu uzrakstīt, tad savs domu krāj, līdz tā ierauga dienaspasūtā uz papīra. Mūsu «Ķīmīkis» man ir tuvs, nekad nesmu to noiecinājuši, ļoti labi jūtos kopā ar redakcijas cilvēkiem.

Man patīk jūra, jebkurā gadalaikā. Manā uzvērē tā ir kaut kas vienreizīgs. Vajadzētu tagad aizbraukt, paskatīties. Jūra dod pozitīvu lādīgu dzīvošanu, dod dvēseles atdzimšanu. Vismaz ar mani tā notiek.

Sarunājis un pierakstījis
INESE VINKLERE

...savu laiku — grāmatai

Bibliotēkas galvenais uzdevums ir dažādas tematikas literatūras propaganda bibliotēkas lasītāju vidū, viņu interešu izziņošana un pieprasījuma uzskaitē. Liela uzmanība tiek veltīta individuālajam darbam ar katru lasītāju. Bibliotēkas darbinieki palīdzējuši politikās un ekonomiskās izglītības sistēmas propagandistiem ar mācību programmu uzskaitē.

Tikuši atspoguļoti padomju un ārējiem rakstnieku jubileju datumi. Notikuši divi bērnu rīti ar tēmu «Pasaku pasaulē» un «Mūsu mazākie brāļi» (stāsti par dzīvniekiem). Lasītājiem notikušas apskata izstādes ar sekojošiem tematiem: tikumiskā audzināšana, ateisma audzināšana, darba audzināšana, par atturīgu dzīvi veidu, jauno grāmatu apskati.

Pastāvīgi bibliotēkā darbojas izstādes, veltītas jubilejām un nozīmīgiem datumiem mūsu valstī.

Taču gribas atzīmēt, ka nepietiekama ir bibliotēkas sadarbība ar rūpnīcas darba kolektīvu. Nepieciešama ir telpa rūpnīcas teritorijā bibliotēkas parvietošanai, lai uz vietas informētu strādājošos un rūpnīcas speciālistus par sapemto jaunāko literatūru: sabiedriski politisko, tehnisko, mācību un maksimāli.

Periodā no 1986. gada līdz 1989. gada 31. jūlijam veikts liels darbs bibliotēkas telpās. Paplašināta telpa, atklāta jauna lasītava 16 vietām, daļēji veikts kosmētiskais remonts, taču remonts nepieciešams grīdai, lagādāti jauni grāmatu plaukti, un grāmatas tagad brīvi tajos izvietotas.

Lai iegādātos grāmatas, ik gadu arodkomiteja paredz un iedala ap 3 tūkstošiem rubļu, periodiskajiem izdevumiem — vairāk nekā 500 rubļu.

Metodisko palīdzību bibliotēka saņem no LRAP Rīgas bāzes bibliotēkas un Valmieras rajona centrālās bibliotēkas.

Periodā no 1986. gada līdz 1989. gada 31. jūlijam veikts liels darbs bibliotēkas telpās. Paplašināta telpa, atklāta jauna lasītava 16 vietām, daļēji veikts kosmētiskais remonts, taču remonts nepieciešams grīdai, lagādāti jauni grāmatu plaukti, un grāmatas tagad brīvi tajos izvietotas.

Lai iegādātos grāmatas, ik gadu arodkomiteja paredz un iedala ap 3 tūkstošiem rubļu, periodiskajiem izdevumiem — vairāk nekā 500 rubļu.

LU DMILA SEMJONOVA, vecākā bibliotekāre

VAI BŪT AKCIJĀM

Lai veicinātu uzņēmumu ražošanas bāzes efektīvāku attīstību, jaunu produkcijas veidu apgušanu, kā arī sociālās sfēras uzlabošanu, PSRS Ministru Padome nolēmusi atļaut uzņēmumiem un organizācijām, kuras strādā pēc pašfinansēšanās un saimnieciskā aprēķina sistēmas, izlaist divu veidu akcijas. Vienas, kuras izplata starp uzņēmuma strādājošiem un otras — starp citiem uzņēmumiem.

Akciju izplatīšana starp uzņēmuma strādājošiem notiek uz pilnīga brīvprātības principiem. Lēmumu par akciju izlaišānu izplatīšanai starp strādājošiem pieņem kopsapulce vai konference. Akcijas tiek izlaistas 50, 100, 250 un 1000 rubļu vienībās. Strādājošie akcijas iegādājas par saviem personīgajiem līdzekļiem, iemaksājot tos rūpnīcas kasē un saņemot prefi akcijas.

Par iegādātām akcijām tās īpašniekam pēc gada noslēguma, bet ne vēlāk kā līdz 1. martam, tiek izmaksāts noteiktais ienākums — divvidene. Ienākuma dividendes lielumu (%) nosaka darba kolektīvs, un šis ienākums tiek maksāts no materiālās stimulēšanas fonda.

Piemēram, tas varētu būt, sākot no 5 procentiem un vairāk. Piemēram, ja rūpnīcas darbinieks ir iegādājies akcijas par 1000 rubļiem, un darba kolektīvs ir nolēmis, ka dividendes par akcijām izmaksās 8 procentus. Tātad, šim gadījumā akciju īpašnieks pēc gada noslēguma saņems dividendi 80 rubļu apmērā. Bez tam gadījumā, ja uzņēmums ir labi strādājis, no akcijas ieguldītiem līdzekļiem gūvis ievērojamu papildus peļņu, dividendes apmērs var tikt paaugstināts virs iepriekš noteiktā apmēra. Jāpiezīmē, ka no uzņēmuma puses pie jebkādiem apstākļiem akcijas īpašniekam tiek garantēti gan akcijas ieguldītie naudas līdzekļi, gan noteiktā ienākuma — dividendes apmērs.

Visbeidzot gribētos pateikt to, ka, organizējot akciju izlaidi un saprātīgi izmantojot šos līdzekļus, ieguvejas var būt abas puses, gan rūpnīca, gan tie, kuri šīs akcijas iegādājušies.

Šajā sakarībā būtu interesanti zināt rūpnīcas kolektīva biedru domas.

ANDREJS MIGLENIKS, galvenais grāmatvedis

KO ZINĀM PAR SAVIEM BĒRNIEM?

Aizvadītajos trīs gados komisija nodarbojas ar dažādiem jautājumiem, kas bija saistīti ar bērnu audzināšanu un viņu atpūtas organizēšanu. Brīvlaikā skolēni vienmēr braukuši ekskursijās pa republikas un Savienības pilsētām. Seifības — 4. vidusskolu — esam nodrošinājuši ar autobusu braucieniem uz cirku, teātra izrādēm.

Jaunākā vecuma bērniem esam organizējuši Jaungada eglīšu sariņojumus ar dāvanām, kā arī braucienus uz Jaunatnes teātri un Jaungada sariņojumiem cirka.

Par tradīciju kļuvuši zīmējumi uz asfalta Starptautiskajā bērnu aizsardzības dienā, kur ar šķan mūzika, notiek spēles, tiek dāvināti suvenīri. Ļoti žēl, ka vecāki neatrod laiku, lai atnāktu uz pasākumiem kopā ar bērniem.

Lūk, ar to visu var sākt jautājumu par bērnu audzināšanu. Aizvadītajā gadā uzskaitē nepilngadīgo lietu inspekcijā ierosinātas vairākas lietas, arī uz darba koloniju nosūtīti bērni. Tie visi ir mūsu rūpnīca strādājošie bērni. Bet cik gan ir nesekmīgo visās skolās? Tādas uzskaites mums nav, taču skaitlis ir milzīgs. Stendā tiek izlikta informācija par nesekmīgajiem bērniem skolās. Šis saraksts atklātībā ir neilgi, pazūd no stenda ar gaismas ātrumu. Laikam jau vecākiem ir kauns, tādēļ arī nopem.

Kādu profilakses darbu veicam ar bērniem? Uz komisijas sēdēm esam aicinājuši viņus kopā ar vecākiem, reizēm — vecmāmiņām, bet pēdējie ne vienmēr ir atnākuši. Tas tiek darīts tādēļ, ka, ja ģimēni viens bērns slukti uzvedas, slukti mēacs un ir gēms uzskaitē, tad kā likums pārējie bērni viņam līdzinās.

Pusaudžu vidū pašlaik izplatītas ir zādzības, dzeršana, toksikomānija, huligāniska uzvedība uz ielas. Ļoti uztrauc tas, ka aizvien vairāk ir meiteņu, kuras izaicināto uzvedas sabiedrībā. Tā vien gribas uzdot jautājumu: «Kādi nepilngadīgie vēlu vakaros blandās pa ielām, bet mājās par viņiem neviens nezautraucas?»

Uz komisijas sēdēm tiek aicināti skolotāji, nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektori, skolu direktori, un, ja ir nepieciešamība, tad arī narkologs. Mēģinājam arī noturēt izbraukuma komisijas sēdes skolās. Runājam viens pret vienu ar pusaudžiem: komisijas loceklis un skolēns. Tad vēl saruna izdevās. Bērni cenšas būt patiesi, kur par savām problēmām un nelaimēm, priekšam ar neveiksmēm. Kā tikai sākam sarunu vecāku klābātne, tā bērni klušē. Tas nozīmē — nav starp viņiem sapratnes.

Ir arī tādi gadījumi, kad bērns pats aizbēdzis no mājas vēlu vakara tieši uz inspekciju tādēļ, ka vecāki mājās riko iedzēršanu. Ir arī gadījumi, kad vecāki, kuri strādā rūpnīcā, paši lūdz aizgādāt bērnu uz bērnu namu, sak, «viņš kopš dzimšanas ir mazattīstīts, ar viņu ir grūti — rūpiju daudz. Lūk, arī grib likt vajā. Kādiem gan šāda vēlešana savu smago nesamo novēl uz citu pļemci? Bezattīdība, tiekšanās uz vieglu bezrūpīgu dzīvi. Jo tādām maziņām, neaizsargātām cilvēciņām vajadzīga vecāku mīlestība, bet nevis valsts iestāde.

Komisija piemērojusi dažādas iedarbības veidus: publikācijas rūpnīcas avīzē, administratīvus naudas sodus, «trīspadsmitās» algas samazināšanu, sabiedrisko nopelumu kolektīvu, ielūgumus uz pilsētas izpildkomitejas nepilngadīgo lietu komisijas sēdēm.

Mēs, komisijas locekļi, uzskatām, ka galējie līdzekļi nav velami. Bērns taču no tā labāks nekļūst.

Kolonija ne vienmēr izlābo, bet bieži vien, gluži otrādi, sabojā. Mēs aicinām vecākus visas citas darīšanas atvirzīt otrādi plāksnē, bet kopību ar savu bērnu — pirmajā. Vajag atrast laiku, lai parunātos ar viņu, palīdzēt viņam atrisināt savas problēmas un rūpes mierīgi, ar cilvēciskās cieņas sajūtu.

Mēs domājam, ka pusaudžu audzināšanā liela ietekme var būt komjaunatnei. Lūk, kam šeit ir plašs darba lauks. Un nevajag komjaunatnes komitejas sekretāram bēdram Jānim Vīgantam aicināt komjauniešus piedalīties akcijās ar atbilstošiem lozungiem, bet pastāģāt vakaros kopā ar komjauniešiem pa pilsētu un pie viena palūkoties, ar ko nodarbojas pusaudži pie autoostas, parkā pie kinoteātra un vispār pilsētā, diskutēkās, iemācīt jauniešiem interesanti atpūsties, parēzi orientēties mūsu apkārtnē dzīvē, bet nevis ar norādījumiem, bet personisko piemēru. Tā arī būtu iniciatīva no apakšas. Derīgs un vajadzīga lieta visai sabiedrībai. Un jauniešiem arī vieglāk atrast kopīgu valodu.

Mēs redzam lielu nepieciešamību organizēt psiholoģisko «atras palīdzības» punktu jauniešiem, kur varētu pa telefonu viņiem grūtā brīdī sanemt speciālista padomu, kad viņiem nav pie kā griezties, lai dzīvē savās raizes un atrast atbīdī uz satraucošajiem jautājumiem. Sim speciālistam jābūt psihiatram, bet tas jāorganizē pilsētas mērogā, un mums vieniem tas nav pa spēkam.

Nepieciešams visiem iekļauties mūsu bērnu audzināšanā — gan vecākiem, gan sabiedrībai. Visai pasaulei, bet ar maigumu un mīlestību. Tikai tad mēs varesim būt pārliecināti par mūsu jauno pasauli.

OLGA IVANOVA, komisijas priekšsēdētāja

Kam spēks, tam — uzvara

Attēlā: uzvarētāji.

ANDA KAIMIŅA foto

Zīpojām rūpnīcas spartakiādes kārtējo sacensību rezultātus. Soreiz — par virves vilkšanu. No piecām komandām, kuras piedalījās, pirmo vietu ieguva 4. čeha l. maiņas komanda. Tās sastāvā startēja P. Bēters, J. Holanders, M. Trauliņš, J. Rāviņš, J. Ivanovs, E. Jansons, J. Priklis. Otrajā vietā — 12. čeha komanda, trešajā — 2. čeha 5. maiņas viri. Tālāk — 17. čeha un 4. čeha dienas maiņas komanda.

Ugunsdzēsības lietīškā sporta sacensības piedalījās 6 komandas, uzvarēja administrācijas pārstāvji (L. Saurova, Z. Putniņš, A. Tams, V. Vagns, V. Krims, V. Krasņiņš). Otrajā — 17. čeha komanda, trešajā — 4. čeha 1. maiņas sieviešu komanda, ceturtnē — 1. čeha komanda, tālāk — 4. čeha 1. maiņas vīriešu un dienas maiņas komandas.

Rudens kross notiks 23. oktobrī no pulksten 9 līdz 17 garāzu tuvumā. Programmā 1000 m sievietēm un vīriešiem. Komandu ieskaitē vērtēs 5 rezultātus.

Līdzjūtība

Izsākām dziju līdzjūtību 1. čeha maiņas meistaram Arnoldam Kļaviņam, pavadot brāli pēdējā gaitā, 1. čeha kolektīvs

INFORMĀCIJA

6. čeha darbnīca «Silvets» pieņem pasūtījumus Revolūcijas ielā 18. l. stāvā.

LTF 2. KONGRESS RĪGA 7-8.X.1989

LTF 2. kongress ir pagājis, un katram no mums domās ir vairāki jautājumi šajā sakarībā, piemēram vai kongress ir attaisnojams vai pievilts mūsu cerības, vai tautas fronte ir saskeļusies un zaudējusi savu spēku, ko darīt tālāk?

Nesmu politīķis un, apzinoties to, ka pat vienā ģimēnē plurālisms nereti beidzas ar aizcīrstām durvīm un vairāku dienu ilgu klusēšanu, nepretendēju uz patiesību pēdējā instancē, bet mēģināju visiem zināmos notikumus izklāstīt caur savu personīgo viedokli.

Tātad, tā kā kongresa sākums bija kā jau kongresa sākums, savu apskatu sākšu tieši no kongresa beigām, kas mani personīgi iespaidēja, jo nācās to pārdzīvot, kā sāka, uz savas ādas. Darbojos kongresa balsu skaitīšanas komisijā un pēdējo protokolu beidzu rakstīt dažas minūtes pirms septiņiem jau 9. oktobra rītā. Lai saprastu šo īpašo stāvokli, ir jāpaskaidro, ka balsu skaitīšanas komisijai, neraugoties uz to, ka tajā bija trīs iesaukumi un kopējais komisijas strādājošo skaits bija ap trīsdesmit cilvēku, darba apjoms bija milzīgs, jo vajadzēja aprēķināt ap 1100 vēlešanu bilietenu, kuros katrā bija 142 uzvārdi, un 56 no tiem vajadzēja ievēlēt.

Balsu skaitītāji strādāja nekurdēdami kaut kādā divainā apmātibā, jo kaut kas taču turēja kopā šos viens otram svešos cilvēkus, neraugoties uz to, ka pulksteņa rādītāji sen jau bija pārskrejuši pāri pusnaktij un logā sāka rādīties jaunās dienas zilganā gaisma. Un liels bija mans pārsteigums, kad, pēdējo protokolu lasot pulksten septiņos no rīta, es redēju vēl joprojām gandrīz pilnu zāli ar laudim, kuri piecēlās kājas, godinot balsu skaitītāju pašapalīdzējo darbu.

Kas bija tas spēks, kas lika gaidīt šiem laudim balsu skaitīšanas rezultātus un dažus mirkļus vēlāk agrajā rītā stundā pie Brīvības pieminekļa ar sajūsmu dziedāt «Daugav's abas malas — un «Nevis slinkojot un pūstot»? Un kas tas bija par gaismu šo cilvēku sejās?

Es nemeģināju to saukt vārdā, bet tas man ļauj ticēt mūsu tautai un mūsu taisnībai.

Nereti dzirdam, ka Tautas fronte neko nav izdarījusi. Lai pārliecinātos, pamēģināsim savīrēnēt visu to pēc kārtas, ko Dainis Ivāns nosauca kā padarīto savā runā, un tad mēs redzēsim, ka saraksts ir pilnīgi pietiekošs vienam gadam.

Tāpat, arī tie sensāciju kārie spriedelētāji palika garu degunu, kas cereja, ka fronte sašķēlās. Pat tajā momentā, kad daļa delegātu atstāja zāli, ne mirkli zālē nebija šaubu, ka šis strupelš tiks atrisināts un to arī spūdsi atrisināja, jo, lai cik dažādi būtu mūsu uzskati, zināšanas un patmīlība, es neticu, ka bija starp delegātiem kāds cilvēks vai grupa, kas būtu bijusi tieši ieinteresēta šķēlniecībā.

Tautas fronte, kā teica Dainis Ivāns, ir arī īpašs domāšanas veids.

Un, ja arī mūsu rokās vai acīs nekas klāt nav domās — taustāms vai skatāms, tad mūsu domas taču ir ieviesta zināma kārtība. Deidzof mēs sākām saukt lietas istajos vārdos un, galvenais, mēs sākām apjaukt, uz kuru pusē jāiet.

Otra patiesība, kas izkristalizējās, ieklausoties kongresā nelatviešu runās, bija tā, ka mūsu kustībā ir jāiekļauj arī Latvijas nelatviešu daļa, pacietīgi to pārliecinot un skaidrojot, jo mūsu ienaidnieks ir kopīgs, un tas ir — totalitāri centralizētā sistēma. Bez brīvas Latvijas cilvēkiem nerēdēt cilvēka cienīgu dzīvi. Un, ja mūsu kopīgajā dzīvošķī ir jāatjauna kapitālais remonts, tad nevar gribēt, ka to dara tikai saimnieks — sava daļa remontā jāieliek katram dzīvotājam.

Nobeigt savas pārdomas gribu ar MARGERĀ PIŅŅA (ASV) piemiņēto B. Franklina teicienu: — Mums kopā strādājot, katrs saņiegs savu mērķi, bet atsevišķi strādājot, katrs tiksims pakārti pie sava koka.

ALDIS ZEIBOTS

Redaktor* V. LEJSTRAUTA